

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibvs A Ludovico
Maimburgo, Alijsque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

3. Regem offendit, & quas ob causas?

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

Scripturas legeret, vel cum alio conferret; mensæ perpetua lectio; nocte intempestâ Psalmos canere; post cantum tredecim pauperibus mensa sternebatur, præcinctus ipse ministrum agere, pedibus advolvi, aquam juxta, lacrymâque affundere: sequebatur largitio quaternis in singulos argenteis: tum brevis, & delibatus somnus, post quem sacri codices, & cœlestium meditatio in tertiam diei horam producta, nullis interim admisis, qui obstreperent, prophanisque negotijs mentem turbarent. A tertia sacrâ operabatur, nec tamen quotidie, quod se indignum, imparatûmque crederet: tanta verò sacra peragenti vis lacrymarum, ut plures gemitus, quam verba essent. Diei nonâ mensæ assidebat, lautæ quidem, & Regio ministro dignæ, sed quam præ dapi bus lectio condiebat, & eruditorum, qui magno numero admittebantur, sermocinatio; reliquam diem negotia occupabant: munerum perpetuus contemptus, nec ei tantum, sed aulæ toti, quam copiosam alebat. Non nemo cùm negotijs causâ in Palatio esset, & solemni, recepto quemore nunchos, nunc illos auro tentaret, omnibus respuentibus: Curiam, inquit, plusquam auream inveni, qua non solum post aurum non abiit, sed aurum abiicit, ffernit, & calcat. Sunima, & profusa liberalitas, in pauperes præsertim, quibus terna in dies convivia, intempestâ videlicet nocte, sub auroram, meridiemque. Hæc necessariò commemoranda duxi, ut & sanctum fuisse memineris, quem pro aris confluantem videbis, & tamen mundi, aulæque gnarum, nec ex eorum numero, qui sanctitatem quidem colunt, sed rudem, agrestemque, & ideò saeculi nostri moribus haud gratam. Vix annus fluxerat, cùm prima odiorum initia prorupere, parvis quidem momentis ducta, sed semper majora, ac tandem implacata.

III. Causæ indignationis istæ. Quod officium Cancellariae abdicasset, quippe viribus vix sacra Prefectura paribus: quod vacantium Ecclesiastarum fructus, qui inveterato jam more fisico addicebantur, non Regi, sed Ecclesia deberi diceret: quod Clericos scelerum compertos Regijs Magistratibus tradi nollet, punirièque quidem, sed mitius, quam Regi placeret: quod agros, ditionesque Ecclesia ab Antecessoribus alienatas, oblati pretijs repeteret, hinc potentiorum odia, clam quidem habita, sed occasiō, & vindictæ intenta: quod Regi, an Regias consuetudines observare vellet? petenti, yelle se respondit, sed salvo ordine suo:

quam

quam formulam cum captiosam Rex diceret, & illusionibus aptam, nunquam ut ab ea recederet, moveri potuit, idemque omnium Episcoporum sensus, votumque fuit, tanto magis commoto, infensoque Rege, quod conspiratio videretur, nec ferre posset Archiepiscopum tot titulis devinetum sibi adversari. Accedebat indeoles Regis mari similis, quo pacato placidoque nihil blandius, nihil immittius turbato. Audi Petrum Blefensem: (a) *Agnus est, dum pacati est animi; leo verò, aut leone truculentior, dum vehementius excandescit: oculi ejus orbiculati sunt, dum pacati est animi, columbini & simplices; sed in ira, & turbatione cordis quasi scintillantes ignem, & in impetu fulminantes.* Sed nihil æquè ut adulatorum pestes Regis animum inflammabant: nam velut Regiae dignitatis anxij, supercilium, fastum, duritiemque Archiepiscopi incusabant, à quo nisi sibiique suisque provideret, eum demum futurum esse Regem dicebant, quem Clerus eligeret, & quamdiu Archiepiscopo placeret. (b)

IV. Rex ergo certus Archiepiscopum aut vincere, aut perdere, Clarendunam conventum indicit, quo Episcopi, Regnique Magnates magno numero confluxere. Omnes Archiepiscopo extrema præcinebant, Rege videlicet recenti irâ flagrante, alijs omnibus metu exterritis, paratisque obsequi; nec ipse alio animo palatum, quam aream certamini, & victimæ dicatam ingressus est. Petebat Rex instabatque, ut Episcopi explerent, quæ polliciti essent, Regias videlicet consuetudines observare, easque bonâ fide, nec additâ illâ formulâ, *Salvo Ordine nostro*: hanc enim captionis plenam esse, & ludificandi gratiâ quæsitam: hoc ipsum Oxoniæ ab Episcopis, & Thoma promissum, nec fidem semel obstrictam laxari posse, nisi promittentium, Regisque dedecore: nihil aliud à se posci, quam quæ majoribus suis præstata, quæ usu in valuerint, quæ Sacerdotium juxta, Regnumque conscient. Hæc à Rege petebantur, sed imperantis potius, quam postulantis modo; aderant minæ, flagransque vultus animi index, & denique rationes in speciem adornatæ, ne metuere Episcopos, vincique puderet. Jam plerique inclinabant, invicto tantum, & obluctante Archiepiscopo: hunc ergo tropidi juxta, indignantesque, & ejus potius periculo, quam suo anxij circumstant, ostenduntque: *Nihil*

(a) Petrus Bles. epist. 66. & 75. (b) Joan. Saresb. in vita cap. 24.